

การปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์*

BUDDHIST PSYCHOLOGICAL COUNSELING FOR SUFFERING REDUCTION IN ASTROLOGY

ณฐณ์ช แก้วผลึก

Nathanat Kaewpaluk

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

E-mail: najit-1969@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาหลักการทางจิตวิทยาและการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ 2) เพื่อสังเคราะห์หลักการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ 3) เพื่อนำเสนอรูปแบบการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นการวิจัยเชิงผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย โหราจารย์จากมูลนิธิสมาคมโหราแห่งประเทศไทยในพระสังฆราชูปถัมภ์, สมาคมโหราศาสตร์นานาชาติ, สถาบันโหราศาสตร์ไทย-สากล, สถาบันโหราศาสตร์วิทยา และสมาคมลิขิตบนฝ่ามือ จำนวน 17 รูป/คน และผู้รับคำปรึกษาทางโหราศาสตร์ จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสำรวจ สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาพบว่า

1. หลักการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ ให้ความสำคัญที่ตัวบุคคล โดยสนับสนุนให้ผู้รับบริการ เปิดรับประสบการณ์(ทุกข์) ประเมินตนเองอย่างถ่องแท้ ค้นหาสาเหตุทุกข์ตามความเป็นจริง(สมุทัย) ความดับทุกข์ (นิโรธ) แนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การดับทุกข์ (มรรค) โดยผู้ให้บริการจะต้องเป็นบุคคลที่มีกัลยาณมิตร ใส่ใจ เข้าใจ เรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้รับบริการและยอมรับความแตกต่างของผู้รับคำปรึกษา

* Received 4 June 2019; Revised 26 June 2019; Accepted 27 June 2019

สัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการโดยสัมมาทิฐิของผู้ให้บริการปรึกษา มีความสำคัญมากกว่าเทคนิคใด ๆ

2. สังเคราะห์หลักการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ พบว่า โหราจารย์ให้การช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ทั้งด้านปัญหาส่วนตัว การศึกษา อาชีพ และครอบครัว เป็นต้น โดยการหยิบยื่นสัมพันธภาพอันดี ระหว่างโหราจารย์และผู้ขอคำปรึกษา เพื่อที่จะได้เปิดเผยตนเอง และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเอง กระบวนการปรึกษาต้องใช้เวลา กำลังความสามารถและประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทั้งสองฝ่าย ถ้าพบว่าผู้รับคำปรึกษามีเคราะห์ประสบทุกข์ ก็แนะนำให้ใช้สติสัมปชัญญะ ไม่ประมาท ด้วยการเสริมกำลังใจ เมื่อผู้รับคำปรึกษามีโชค ก็เตือนสติไม่ให้ประมาท และหลงระเหิงในโชค หลักธรรมของโหราจารย์ ที่สำคัญคือ หลักพรหมวิหาร 4 ศีล 5 ผู้รับคำปรึกษา คาดหวังคุณสมบัติของโหราจารย์ ด้านปัญญา เชื่อมมั่นและพึงพอใจผู้มีความรู้จริงใคร่ครวญ ตรวจสอบ พุดคุยรายละเอียดก่อนทำนาย และชี้ช่องทางแก้ปัญหา รองลงมาด้านศีล ด้านสังคม และด้านจิตใจ และพบว่าโหราจารย์ส่วนใหญ่ ให้คำปรึกษาด้านปัญญา ได้แก่ การแนะนำให้ใช้เหตุผลเพื่อแก้ที่สาเหตุแห่งปัญหารองลงมาด้านศีล ด้านสังคม และด้านจิตใจ

3. รูปแบบการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยา ควรเป็นแบบเน้นที่ตัวบุคคล ตามกระบวนการอริยะสัจ 4 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีความสามารถ ยอมรับตรวจสอบวินิจฉัย ปัญหาตนเองได้ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงของตนเองและ ผู้อื่น และสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริง โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นกัลยาณมิตรของโหราจารย์และผู้รับคำปรึกษา ด้วยคุณสมบัติด้านปัญญา ศีล สังคม และด้านจิตใจที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ปรึกษา

คำสำคัญ: โหราศาสตร์, พุทธจิตวิทยา, การลดความทุกข์

Abstract

The objectives of this dissertation were; 1) to study psychological principles and astrological counseling in accordance with Buddhist psychology in order to reduce suffering, 2) to synthesize astrological counseling principles according to Buddhist psychology to reduce suffering, 3) to present a form of

astrological counseling according to Buddhist psychology to reduce suffering. This dissertation is a mixed research method, quantitative and qualitative research. The sample consisted of the astrologer from the Astrologer Association of Thailand in the Sangha Patronage, International Astrology Association, Thai-International Astrology Institute, Institute of Astrology and the Association of Destiny on the palm of 17 persons and 269 astrological consultants. The tools used in the research consisted of in-depth interviews and surveys. Statistics used include the average.

The results showed that:

1. Principles of astrology counseling according to Buddhist psychology to reduce suffering give an importance to the person by encouraging service recipients to accept the experience (Suffering/Dukha), self-assessment completely, find the cause of suffering as really are (Samudaya), the cessation of suffering (Nirodha), path leading to the cessation of suffering (Magga). The service provider must be a person who has a friendly mind, caring, understanding the story and the feelings of the clients and accept the differences of counselees. The relationship between service providers and service recipients by the right view of the consultant service is more important than any technique.

2. Synthesis of astrological counseling principles according to Buddhist psychology in order to reduce suffering, found that the astrologer provides individual assistance, including personal problems, education, occupation and family, etc., by submitting a good relationship between the astrologer and the counselees in order to reveal him-self and ready to change self-improvement. The consultation process takes time, capacity and continuous experience on both sides, If found that the counselee has misfortune to suffer, It is recommended to use consciousness, not negligence by encouraging. When the

counselee had luck, warned him not to be careless and indulge in luck. The main Dhamma principle of the astrologer is the four sublime states of mind, five precepts. The counselee expects the qualifications of the astrologer in terms of wisdom, confidence and satisfaction, those with true knowledge contemplating, examining, discussing details before predicting and point out the solution, followed by in terms of precept (Sila), in terms of social and mental aspect and found that most astrologer gave the intellectual counseling namely, suggesting to use reason to solve the cause of the problem, followed by precepts, social and mental aspects.

3. The form of astrological counseling according to Buddhist psychology should be focused on the person in accordance with the four noble truths process to develop the potential of the person to be able to accept, check for self-diagnosis, accept the changes of yourself and others and the actual environment which is based on the wisdom of the astrologer and counselees with the intellectual, precept, social and mental qualities that are suitable for the problem of the counseling.

Keywords: Astrology, Buddhist Psychological, Suffering Reduction

บทนำ

สังคมไทย รับเอาพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติมาพันกว่าปีแล้ว ความคิด พิธีกรรม ประเพณีต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็ล้วนแต่พัฒนามาจาก หลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา สังคมและวัฒนธรรมไทยก็สะท้อนสาระธรรมในพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาเป็นศาสนา แห่งการกระทำ (กรรมวาท และ กิริยวาท) เป็นศาสนาแห่งความเพียร (วิริยวาท) (มหาวิทยาลั ยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2525) ซึ่งสอนให้เชื่อผลของการกระทำ (กรรม) ของมนุษย์เอง พุทธธรรมเป็นเรื่องราวของชีวิตที่ได้อธิบายไว้อย่างละเอียดลออถึงความทุกข์ของมนุษย์ และ แนวทางในการพ้นทุกข์ได้อย่างหลักแหลมสามารถนำไปปฏิบัติได้ทุกกาลสมัยซึ่งเหมาะในการ ประยุกต์ใช้ในการให้บริการปรึกษา (วัชร ทรัพย์มี, 2554) ธรรมชาติของคนเราโดยทั่วไปเป็นผู้ที่

มีอารมณ์มีความรู้สึกนึกคิดมีความเข้าใจมีเหตุผล มีความสามารถ และมีคุณค่าอยู่ในตัวทุกคน พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองให้เจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และจิตใจได้อย่างสมบูรณ์เพื่อให้อยู่ร่วมกับคนในครอบครัวและคนในสังคมได้อย่างปกติสุข

แต่การที่คนเรา เกิดมีความทุกข์มีปัญหาก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาของตนเองได้นั้น นักจิตวิทยาผู้ให้การศึกษาที่มีชื่อเสียง ดร. จิน แบรี ได้ให้ความเห็นว่า ปัญหาการบกพร่องจิตใจของผู้รับการศึกษานั้น เกิดจากบุคคลนั้นมองตนเองไม่ตรงกับความเป็นจริง ไม่เข้าใจความรู้สึกความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง มีความสับสน เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดความวิตกกังวล คับข้องใจ หรือเก็บกดอารมณ์ ความรู้สึกเหล่านี้จะไปปิดกั้นความสามารถในการใช้เหตุผลที่มีอยู่ในตนเอง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาทางด้านอารมณ์และความรู้สึกที่เป็นทุกขวิตกกังวลไปได้ ช่วยให้ผู้รับคำปรึกษา ได้สำรวจปัญหา สำรวจตนเอง สำรวจความเป็นจริงต่าง ๆ ช่วยให้เกิดสติและปัญญา มองเห็นทางสว่างในการแก้ไข ปัญหาและได้ใช้ ความสามารถที่มีอยู่ในตนเองตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยตนเองต่อไปได้ (ดร. จิน แบรี, 2549) ดังนั้นการศึกษามีหมายถึงการให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีความสับสนหรือผู้ที่มีความทุกข์ทางด้านอารมณ์-จิตใจ ด้วยการพูด คุยกันอย่างมีขั้นตอนโดยผู้ให้คำปรึกษาจะเป็นผู้ช่วยสร้างบรรยากาศของความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้ผู้มีปัญหา มีความรู้สึกสบายใจว่าได้รับการยอมรับและเข้าใจจึงพร้อมที่จะเปิดเผยความรู้สึกหรือปัญหาของตนเองและเกิดการ เรียนรู้สาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นจนสามารถตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ด้วยตนเองอย่างเหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม การสงสัยใคร่รู้ของมนุษย์ซึ่งมีมากกว่าสัตว์โลกประเภทอื่น โดยเฉพาะความใคร่รู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเป็นไปของชีวิต คาคการณ์ หรือการทำนายจึงเกิดขึ้น เพื่อจะใช้เป็นข้อมูลเพื่อลดความทุกข์ในการดำเนินชีวิต ในทางพุทธศาสนาได้มีการพยากรณ์ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2553) ปรากฏให้เห็นในพระไตรปิฎกและอรรถกถาไว้หลายตอน เช่นการที่พระพุทธองค์ได้รับการพยากรณ์จากเหล่าพราหมณ์ 8 คน ภายหลังพระประสูติกาลเพียง 5 วัน นอกจากนั้นการที่พระองค์ทรงพยากรณ์พระสุบินของพระองค์เองก่อนที่จะทรงตรัสรู้ (มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2525) คำพยากรณ์ของพระองค์จะตรัสแบบซักถามเข้าหากรรมคือทรงพยากรณ์โดยอิงกรรมหรือการกระทำของคนโดยไม่ตรัสถึงปาฏิหาริย์ใด ๆ (พ.รัตนลักข์ (เปรียญ9), 2555) คนในสังคมไทยก็มีความเชื่อเรื่องการพยากรณ์หรือการทำนายซึ่งมีอยู่ทั่วไป ทางโหราศาสตร์ แม้บางพิธีกรรม ซึ่งเป็นพิธีกรรมทางพุทธศาสนาโดยตรง ก็ยังเกี่ยวข้องกับโหราศาสตร์อยู่ ใน

ส่วนความคิด ความเชื่อ และการตัดสินใจของคนไทยได้รับอิทธิพลจากโหราศาสตร์อยู่มาก และมีแนวโน้มได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะคนที่พึ่งพิงโหราศาสตร์ส่วนใหญ่จะมีทัศนคติที่ดีมีความสนใจและเชื่ออยู่แล้ว (ณัชชา ชินธิป, 2548)

คนในสังคมเมืองโดยเฉพาะกรุงเทพฯ เมืองหลวงของประเทศและเป็น "มหานคร" ที่เป็นศูนย์กลางความเจริญทุกด้าน มีประชากรมากที่สุดของประเทศไทย เป็นศูนย์กลางการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่งการเงินการธนาคาร การพาณิชย์ การสื่อสาร และความเจริญของประเทศ เป็นเมืองที่มีชื่อยาวที่สุดในโลก ตั้งอยู่บนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเจ้าพระยา มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านและแบ่งเมืองออกเป็น 2 ฝั่ง คือ ฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี โดยกรุงเทพมหานครมีพื้นที่ทั้งหมด 1,568.737 ตารางกิโลเมตรมีประชากรตามทะเบียนราษฎรกว่าห้าล้านคน ทำให้กรุงเทพมหานครเป็นเอกนคร (primate city) จัด และศูนย์ชุมชนอื่นของประเทศไทยด้วยความสำคัญ มีผู้กล่าวว่า กรุงเทพมหานครเป็น “เอกนครที่สุดในโลก” เพราะมีประชากรมากกว่านครที่มีประชากรมากเป็นอันดับสองถึงสี่สิบเท่า (วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี, 2559) เนื่องจากเป็นเมืองใหญ่มีประชากรมาก ปัญหาที่ก่อให้เกิดทุกข์ก็มากตามไปด้วย คนส่วนใหญ่จึงนิยมไปขอคำปรึกษาทางโหราศาสตร์จากนักพยากรณ์ หรือ หมอดู เพื่อทำนายความเป็นไปในชีวิตจะได้เป็นแรงจูงใจในการปฏิบัติตนอย่างมีความหวังได้ ความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ส่งผลต่อชีวิตหลายด้าน เช่น ช่วยสร้างความมั่นใจ ช่วยในการตัดสินใจ ช่วยวางแผนอนาคต พร้อมทั้งสอดแทรกคติ ธรรมคำสอนให้กับบุคคล (พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต), 2546) ในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการให้การปรึกษานวหลักพุทธศาสนา ไปสู่การเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาของมนุษย์ ทั้งปัญหาส่วนตัว ครอบครัว ตลอดจนอาชีพการงานของคนทุกระดับชั้น นอกจากจะแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวด้วยศาสตร์แขนงอื่นแล้ว อย่างไรก็ตามก็มีกลุ่มคนจำนวนมากได้ใช้หลักโหราศาสตร์มาผนวกเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการให้การปรึกษาเพื่อเสริมสร้างกำลังใจ และแรงจูงใจในการแก้ปัญหาโดยองค์รวมในชีวิตและสังคม กล่าวคือ คุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษาทั้งทางจิตวิทยาทางพุทธศาสนา พุทธจิตวิทยา แม้ทางแก้ปัญหาทางกฎหมาย คุณสมบัติพื้นฐานและความสามารถในการเข้าใจปัญหา โดยเฉพาะคุณสมบัติในการจูงใจและทักษะในกระบวนการให้การปรึกษา รวมทั้งวิธีหลักความคิด วิธีจูงใจล้วนมีกระบวนการใกล้เคียงกัน

เนื่องจากในพระพุทธศาสนามีหลักธรรมที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการให้การปรึกษา ทั้งในกระบวนการแก้ปัญหา เช่น อริยสัจ 4 ซึ่งจัดเป็นกระบวนการพื้นฐานในการให้การปรึกษา หลักกรรมและวิญญูะ หลักพรหมวิหาร 4 หลักกัลยาณมิตร 7 หลักไตรลักษณ์ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต), 2553) เป็นหลักที่สำคัญของผู้ที่ให้การปรึกษาแก่ผู้อื่น นอกจากนี้พระพุทธศาสนายังมีหลักที่เกี่ยวข้องกับการเข้าใจปัญหา การสร้างประสิทธิภาพ เพื่อความก้าวหน้าในกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนเกี่ยวข้องกับทักษะ ของผู้ให้การปรึกษา ในส่วนของผู้ให้การปรึกษาทางโหราศาสตร์แม้จะมีหลักการอันเป็นสากล แต่ทักษะและการประยุกต์ใช้ศาสตร์อื่นมาบูรณาการก็ขึ้นอยู่กับภูมิหลังและความสนใจของแต่ละท่าน ซึ่งยังไม่ได้กำหนดรูปแบบการบูรณาการที่ชัดเจน ในสังคมไทยแม้โหราจารย์ จะใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาเพื่อให้การปรึกษาในการลดความทุกข์ดังกล่าว แต่ก็ยังขาดการวิเคราะห์เพื่อการกำหนดรูปแบบที่ตายตัว

ดังนั้นผู้วิจัยจึงใคร่จะศึกษา การปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบูรณาการ การปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยา และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของผู้ให้การปรึกษาทางโหราศาสตร์ เพื่อให้การปรึกษาดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในการแก้ปัญหาเพื่อลดความทุกข์ แก่ชาวพุทธไทยและเพื่อให้การปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยา เป็นที่น่าเชื่อถือและเป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาหลักการทางจิตวิทยาและการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์
2. เพื่อสังเคราะห์หลักการให้การปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์
3. เพื่อนำเสนอรูปแบบการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบการวิจัยแบบผสม (Mixed- Method Research) ซึ่งผู้วิจัย ได้กำหนด

แนวทางในการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดในเรื่องการกำหนดประชากรการสุ่มกลุ่มตัวอย่างการเก็บรวบรวมข้อมูลการจัดทำ และการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้รับการปรึกษาทางโหราศาสตร์ จากโหราจารย์ที่ให้การปรึกษาตามแนวพุทธจิตวิทยา จำนวน 350 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มผู้รับการปรึกษาทางโหราศาสตร์ จากโหราจารย์ที่ให้การปรึกษาตามแนวพุทธจิตวิทยา ซึ่งได้มาโดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง ของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (พรณี ลีกิจวัฒน์, 2556) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ค่าความคาดเคลื่อน 0.05 สุ่มจำนวนตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรตามขนาดของประชากรที่กำหนดไว้จำนวน 900 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 269 คน

2. การวิจัยด้านคุณภาพ

มีวิธีการดำเนินการสืบค้นข้อมูลดังต่อไปนี้ ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือก ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ โหราจารย์ที่ให้คำปรึกษาตามแนวพุทธจิตวิทยา โหราจารย์ที่เป็นระดับครูอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิระดับคุณวุฒิบัณฑิต จากสถาบันต่าง ๆ และนักพยากรณ์อาชีพอิสระทั่วไป จำนวน 17 คนในกรุงเทพมหานคร โดยหลักเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญใช้ การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยพิจารณาถึง การได้ข้อมูลที่ครอบคลุมประเด็นสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการให้คำปรึกษาทางพุทธจิตวิทยาตามแนวโหราศาสตร์เพื่อการลดทุกข์ โดยผู้วิจัยจะส่งหนังสืออย่างเป็นทางการโดยคำรับรองจากผู้อำนวยการหลักสูตรฯ เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ล่วงหน้า และจะกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ส่วนในขณะการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพนิ่ง และเคลื่อนไหว

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมดโดยใช้เทคนิค 6'C ได้แก่ 1) Conceptualize (การจัดกรอบแนวคิด) 2) Communication (การอธิบาย) 3) Category (จัดหมวดหมู่) 4) Classify (การจำแนกกลุ่ม) 5) Content (สาระสำคัญ) 6) Concept (ประเด็น) เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ทั้งหมด

แล้วจะนำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องอย่างครบถ้วนโดยอิงจากเอกสารประกอบการตรวจสอบด้วย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและตรวจสอบเครื่องมือตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขต เนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือ คือแบบสอบถาม (Questionnaire)

3.2 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ จำนวนอย่างน้อย 5 ท่าน เช่น ด้านพุทธศาสตร์ ด้านจิตวิทยา ด้านการวิจัยด้านสังคมศาสตร์ เป็นต้น ในการตรวจเครื่องมือการวิจัยว่ามีความเที่ยงตรงและสามารถใช้ในการเก็บข้อมูลได้หรือไม่

3.3 ติดต่อขอหนังสือจาก หลักสูตรพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธจิตวิทยา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขออนุญาตและขอความร่วมมือถึงผู้บริหาร หรือหัวหน้าหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย

3.4 นำส่งหนังสือขออนุญาต และขอความร่วมมือถึงผู้บริหารหรือหน่วยงานเป็นกลุ่มเป้าหมายโดยกำหนดวันที่จะไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.5 ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามแล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปแจกให้ผู้มารับคำปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 350 ชุด ผู้วิจัยจะเป็นผู้แจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ที่ได้รับทั้งหมด 269 ชุด

4.3 นำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลไปวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มประชากรมาทำการวิเคราะห์ทางสถิติประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ตามลำดับ ดังนี้

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ ทำการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ระดับ คุณสมบัติของโหราจารย์ที่ท่านคาดหวังที่สุด คำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลความ

5.3 วิเคราะห์ความแตกต่างเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาหรือการให้แนวทางปฏิบัติของโหราจารย์ โดยหาค่า Independent Samples t-test, F-test เพื่อทำการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

1. ศึกษาหลักการทางจิตวิทยาและการศึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ ให้ความสำคัญที่ตัวบุคคล โดยสนับสนุนให้ผู้รับบริการ เปิดรับประสบการณ์ (ทุกข์) ประเมินตนเองอย่างถ่องแท้ ค้นหาสาเหตุทุกข์ตามความเป็นจริง(สมุทัย) ความดับทุกข์ (นิโรธ) แนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การดับทุกข์ (มรรค) โดยผู้ให้บริการจะต้องเป็นบุคคลที่มีกัลยาณมิตร ยอมรับใส่ใจ เข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้รับบริการ สัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการกับ ผู้รับบริการโดยสัมมาทวิปฏิภาณของผู้ให้บริการปรึกษา มีความสำคัญมากกว่าเทคนิคใด ๆ

2. สังเคราะห์หลักการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ พบว่า โหราจารย์ให้การช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ทั้งด้านปัญหาส่วนตัว การศึกษา อาชีพ และครอบครัว เป็นต้น โดยการหยิบยื่นสัมพันธภาพอันดี ระหว่างโหราจารย์และผู้ขอคำปรึกษา เพื่อที่จะได้เปิดเผยตนเอง และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงปรับปรุงตนเอง กระบวนการปรึกษาต้องใช้เวลา กำลังความสามารถและประสบการณ์อย่างต่อเนื่องทั้งสองฝ่าย ถ้าพบว่าผู้รับคำปรึกษา มีเคราะห์ประสบทุกข์ ก็แนะนำให้ใช้สติสัมปชัญญะ ไม่ประมาท ด้วยการเสริมกำลังใจ เมื่อผู้รับคำปรึกษามีโชค ก็เตือนสติไม่ให้ประมาท และหลงระเหิงในโชค หลักธรรมของโหราจารย์ ที่สำคัญคือ หลักพรหมวิหาร 4 ศีล 5 ผู้รับคำปรึกษา คาดหวังคุณสมบัติของโหราจารย์ ด้านปัญญา เชื่อมั่นและพึงพอใจผู้มีความรู้จริงใคร่ครวญ ตรวจสอบ พุดคุยรายละเอียดก่อนทำนาย และชี้ช่องทางแก้ปัญหา รองลงมาด้านศีล ด้านสังคม และด้านจิตใจ และพบว่าโหราจารย์ส่วน

ใหญ่ ให้คำปรึกษาด้านปัญญา ได้แก่ การแนะนำให้ใช้เหตุผลเพื่อแก้ที่สาเหตุแห่งปัญหา รองลงมาด้านศีล ด้านสังคม และด้านจิตใจ

3. รูปแบบการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยา ควรเป็นแบบเน้นที่ตัวบุคคล ตามกระบวนการอริยสัจ 4 แบบมีผู้รับคำปรึกษาเป็นจุดศูนย์กลาง ที่เน้นเริ่มจากตัวทุกข์เฉพาะของบุคคล เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคคลให้มีความสามารถพึ่งตนได้ ยอมรับ ตรวจสอบ วินิจฉัย ปัญหาตนเองได้ ยอมรับความเปลี่ยนแปลงของตนเอง ผู้อื่น และสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริงในรูปของไตรลักษณ์ โดยอยู่บนพื้นฐานของความเป็นกัลยาณมิตรของโหราจารย์และผู้รับคำปรึกษา ด้วยคุณสมบัติด้านปัญญา ศีล สังคม และด้านจิตใจที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาที่ปรึกษา

อภิปรายผล

1. หลักการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยาเพื่อลดความทุกข์ ให้ความสำคัญที่ตัวบุคคล ที่เรียกว่า อุปนิสัย ตัวอย่างในการพิจารณาความแตกต่างในอุปนิสัยเปรียบกับ บัว 4 เหล่า หรือ จริต 6 โดยสนับสนุนให้ผู้รับบริการ เปิดรับประสบการณ์ (ทุกข์) ประเมินตนเองอย่างถ่องแท้ ค้นหาสาเหตุทุกข์ตามความเป็นจริง (สมุทัย) ความดับทุกข์ (นิโรธ) แนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การดับทุกข์ (มรรค) โดยผู้ให้บริการจะต้องเป็นบุคคลที่มีกัลยาณมิตร สอดคล้องกับพระวิชัย วิชโย ที่พบว่า การแก้ปัญหาด้วยหลัก อริยสัจ 4 เน้นอารมณ์ปัจจุบัน ยอมรับใส่ใจ เข้าใจเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดของผู้รับบริการ สัมพันธภาพระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการโดยสัมมาทิฐิของผู้ให้บริการปรึกษา มีความสำคัญมากกว่าเทคนิคใดๆ (พระวิชัย วิชโย (แสงสว่าง), 2553)

2. สังเคราะห์หลักการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ พบว่า โหราจารย์ให้การช่วยเหลือเป็นรายบุคคล ทั้งด้านปัญหาส่วนตัว การศึกษา และอาชีพ โดยการหยิบยื่นสัมพันธภาพอันดีระหว่างโหราจารย์ และผู้ขอคำปรึกษา เพื่อที่จะได้เปิดเผยตนเอง และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงตนเอง กระบวนการปรึกษาต้องใช้เวลา กำลังความสามารถและประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง ถ้าพบว่าผู้รับคำปรึกษามีเคราะห์ ก็แนะนำให้ใช้สติสัมปชัญญะ ด้วยการเสริมกำลังใจ และแนะนำหลักธรรมมาช่วยแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับภิญโญ พงศ์เจริญ ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทของโหรในสังคมไทย พบว่า โหรมีบทบาทต่อสุขภาพจิตที่ดี (เป็นที่ปรึกษา) สร้างความ

เชื่อมั่น ช่วยตัดสินใจ ช่วยในการวางแผนอนาคต สอดแทรกคติธรรมคำสอน เช่น เมื่อผู้รับคำศึกษามีโชค ก็เตือนสติไม่ให้ประมาท และหลงระเห็จในโชค เพื่อให้ดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาท (ภิญโญ พงศ์เจริญ, 2543) และสอดคล้องกับวรพล ไม้สน (พลังวัชร) ได้นำเสนอหลักธรรมของโหราจารย์ ที่สำคัญคือ อปมาทธรรม, โยนิโสมนสิการ, ความเป็นกัลยาณมิตร, โลภธรรม, หลักสัจจะ และความไม่ประมาท โดยทั่วไปส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษา รักษาศีล 5 ทำบุญให้ทานเพื่อเป็นการเสริมกำลังใจให้ดีขึ้น (วรพล ไม้สน (พลังวัชร), 2559)

ผลจากการสำรวจ ผู้รับคำปรึกษา คาดหวังคุณสมบัติของโหราจารย์ ด้านปัญญา สอดคล้องกับศิริณญา นภาพัทธ์ คือ โหราศาสตร์ หรือการใช้นายในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีความรู้จริงใคร่ครวญ ตรวจสอบ พุดคุ้ยรายละเอียดก่อนทำนาย และชี้ช่องทางแก้ปัญหา รองลงมาด้านศีล ด้านสังคม และด้านจิตใจ คือมีคุณธรรมจริยธรรม สร้างความรักความสามัคคี ไม่เห็นแก่ลาภสักการะ และใจเย็นมีอารมณ์ดี และพบว่าโหราจารย์ส่วนใหญ่ ให้คำปรึกษาด้านปัญญา ได้แก่ การแนะนำให้ใช้เหตุผลเพื่อแก้ที่สาเหตุแห่งปัญหา รองลงมาด้านศีล ด้านสังคม และด้านจิตใจ เช่น ให้มีความอดทน รักษาศีล การทำบุญให้ทาน และปฏิบัติสมาธิ หรือการแก้ดวงชะตาเคราะห์ (ศิริณญา นภาพัทธ์, 2551)

3. รูปแบบการปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยา เน้นที่ตัวบุคคล ได้แก่ 1) หลักการพื้นฐาน คือ ใช้หลักอริยสัจ 4 ที่เป็นหลักความจริงอันสูงสุด โดยแก้ปัญหาและพัฒนาตามขั้นตอนในอริยสัจ 4 คือ 1) ปริญา การกำหนดรู้เป็นกิจในทุกข์ เพื่อเข้าใจทุกข์ตามสภาพความเป็นจริง เข้าใจขอบเขตของปัญหา 2) ปหานะ การละเป็นกิจในสมุทัย คือมีเป้าหมายเพื่อขจัด แก่ไขต้นตอของปัญหา 3) สัจฉิกิริยา เป็นกิจในนิโรธ คือ การแก้ถึง เพื่อบรรลुสภาพที่ปราศจากปัญหา และ 4) ภาวนา กิจในมรรค คือการเจริญ ลงมือปฏิบัติ ทำตามวิธีที่จะนำไปสู่จุดหมาย 2) เป้าหมายของการปรึกษา มีเป้าหมายให้บุคคลเจริญงอกงาม ในองค์ประกอบ 4 ประการ ซึ่งจะนำไปสู่การพ้นทุกข์ ได้แก่ ภาวนิตกาย การพัฒนากาย ภาวนิตศีล การพัฒนาพฤติกรรม ภาวนิตจิต การฝึกอบรมศักยภาพและคุณภาพจิต และภาวนิตปัญญา การฝึกอบรมเพื่อให้เข้าใจสิ่งทั้งหลาย ตามความเป็นจริง 3) วิธีแก้ปัญหาและพัฒนา แนะนำให้พึ่งตนเองและแก้ไขปัญหา โดยอาศัยสติปัญญา คิดพิจารณาอย่างรอบครอบ

สรุป

กระบวนการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ตามแนวพุทธจิตวิทยา มุ่งเน้นให้บุคคลพึ่งตนเองได้ โดยการมีทัศนคติที่ถูกต้อง โดยการอาศัยปัญญา ซึ่งปัญญาจะเกิดขึ้นได้ ก็ขึ้นอยู่กับ 2 ตัวแปรคือ ปรีตโฆสะ และโยนิโสมนสิการ กล่าวคือการทำที่บุคคลมีกัลยาณมิตรที่ดี ผู้รับคำปรึกษาให้การปรึกษาที่ดี และผู้รับคำปรึกษาทางโหราศาสตร์มีสัมมาทิฐิ คุณสมบัติทั้งทางจิตวิทยา และโหราจารย์ มีครอบคลุมปรากฏในหลักกัลยาณมิตรธรรม 7 ได้แก่เป็นที่สบายใจ (ปิโย) น่าเคารพ (ครุ) น่าเจริญใจ (ภาวนีโย) รู้จักชี้แจงเหตุผล (วตฺตา จ) อดทนต่อถ้อยคำในกระบวนการปรึกษา (วจนฺทขโม) อธิบายชี้แจงเรื่องยุ่งยากได้ (คมภีรณจ กถํ กตฺตา) และไม่แนะนำไปในทางเสื่อม (โน จมฺมฺฐาเน นิโยชเย) ส่วนคุณสมบัติของผู้รับคำปรึกษาคือการทำในใจให้ละเอียดถี่ถ้วน คิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ซึ่งพัฒนาตามลำดับจากผู้ให้คำปรึกษาประมวลได้คือ โยนิโสมนสิการ 10 แบบ (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), 2555) 1) วิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัย 2) วิธีคิดแบบแยกแยะส่วนประกอบ 3) วิธีคิดแบบสามัญลักษณะ 4) วิธีคิดแบบอริยสัจ/คิดแบบแก้ปัญหา 5) วิธีคิดแบบบรรทัดธรรมสัมพันธ์ 6) วิธีคิดแบบเห็นคุณโทษและทางออก 7) วิธีคิดแบบรู้คุณค่าแท้-คุณค่าเทียม 8) วิธีคิดแบบเร้ากุศล 9) วิธีคิดแบบอยู่กับปัจจุบัน 10) วิธีคิดแบบวิภาษวาท การใช้ความคิดถูกวิธีนี้ จะช่วยให้มองเห็นสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณาสืบค้นถึงต้นของความทุกข์ สืบหาเหตุผลจนตลอดสายแยกแยะออกวิเคราะห์ดูด้วยปัญญาที่คิดเป็นระเบียบและโดย อุบายวิธีให้เห็นสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ตามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ ควรจะบูรณาการหลักพุทธธรรมและหลักจิตวิทยาเข้ากับการให้คำปรึกษาทางโหราศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจวัตถุประสงค์ ของการให้การปรึกษาที่มีผลทางจิตวิทยา เป็นลักษณะพิเศษในสังคมไทย

1.2 โหราจารย์รุ่นใหม่ และพระภิกษุในพุทธศาสนา ควรใช้กุศโลบายทางโหราศาสตร์ที่สังคมไทยมีความสนใจมาเป็นประโยชน์ ในการเผยแพร่หลักพระพุทธศาสนา

โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ที่มีอุปนิสัยโน้มเอียงไปในทางศรัทธาจริต เพื่อที่จะจงใจให้เข้าสู่ความเข้าใจหลักคำสอนพุทธศาสนา ที่เป็นแก่นสาระอย่างแท้จริงตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาเรื่อง การทำนายความฝันทางโหราศาสตร์กับความฝันทางพุทธศาสนา

2.2 การศึกษาเรื่องบุคลิกภาพตามวันเกิดทางโหราศาสตร์กับบุคลิกภาพทางในพุทธศาสนาของชาวพุทธไทย

2.3 การศึกษาความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์ไทยที่มีผลต่อการตัดสินใจเรื่องสำคัญในชีวิตของชาวพุทธไทย ในกรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

ณัชชา ชินธิป. (2548). โหราศาสตร์กับการตัดสินใจทางธุรกิจ. ใน วิทยานิพนธ์มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ดร.จิ้น แบรี่. (2549). การให้การปรึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.

พ.รัตนลักษณ์ (เปรียญ9). (2555). มหาศาสดาข้ามหันทกัณฑ์โลก. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: ซีแอนด์เอ็น.

พรรณิ ลีกิจวัฒน์. (2556). การวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: คณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2546). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

_____. (2555). พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย. (พิมพ์ครั้งที่ 32). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ผลิธัมม.

_____. (2553). พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพมหานคร: ธนัชการพิมพ์.

- พระวิชัย วิชโย (แสงสว่าง). (2553). ศึกษาการบูรณาการหลักอริยสัจ 4 ในการให้คำปรึกษา. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2525). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย .
- วรพล ไม้สน (พลังวัชร). (6 พ.ย. 2559). หลักการ วิธีการ เป้าหมาย ในการปรึกษาทางโหราศาสตร์. (นางณฐณัช แก้วผลึก, ผู้สัมภาษณ์)
- วัชร ทรัพย์มี. (2554). ทฤษฎีให้บริการปรึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. (2559). กรุงเทพมหานคร. เรียกใช้เมื่อ 24 สิงหาคม 2559 จาก th.wikipedia.org/wiki/กรุงเทพมหานคร
- ศิรินญา นาศัพท์. (2551). พุทธศาสนากับโหราศาสตร์. ใน สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาศาสนศึกษา. มหาวิทยาลัยมหิดล.